

Egyszerűsített adóraktári tevékenység

Az információs füzet az egyszerűsített adóraktárban előállítható termékek körét, az engedélykiadás feltételeit, az előállításra, nyilvántartásra, szállításra vonatkozó jövedéki szabályokat foglalja össze. Ismerteti továbbá az elszámolási és adófizetési kötelezettséget is.

Mikor van szükség egyszerűsített adóraktári engedélyre?

Ha a csendes bort

- kereskedelmi céllal állítják elő,
- az előállított mennyiség az utolsó három borpiaci év átlagában meghaladja az 1000 hektolitert,
- feldolgozás, tárolás céljából vásárolják,
- bér munkában palackozzák, tárolják, állítják elő.

Ki mentesülhet az egyszerűsített adóraktári kötelezettség alól?

- Aki csendes bort kereskedelmi céllal, kisüzemi bortermelőként¹ állíthat elő.
- Az a természetes személy, aki szőlőt művelve, vagy legfeljebb 500 kilogramm vásárolt szőlőből borpiaci évenként és háztartásonként legfeljebb 1000 liter csendes bort állít elő saját fogyasztásra és azt semmilyen formában nem értékesíti.²

Előállítható termékek³, tevékenységek:

- **csendes bor:** előállítás szőlőfeldolgozással, szőlőmust erjesztésével, palackozás, tárolás,
- **habzóbor:** kizárólag saját előállítású csendes borból palackos erjesztéssel állítható elő, a készlet maximális mennyisége 50 000 liter.
- **egyéb csendes erjesztett ital:** kizárólag csendes borból készült „palackos fröccs”⁴ előállítása, palackozás, tárolás.

Egyszerűsített adóraktárban más jövedéki termék (sör, más habzóbor, más egyéb csendes vagy habzó erjesztett ital, köztes alkoholtermék, alkoholtermék) nem állítható elő, nem tárolható és nem palackozható.

Adóraktári keretek között szőlőből csendes bort csak egyszerűsített adóraktárban lehet előállítani. Az egyszerűsített adóraktár engedélyese csendes bort és „palackos fröccs” terméket bér munkában is előállíthat, tárolhat, palackozhat. Habzó bort kizárólag saját előállítású csendes borából palackos erjesztéssel készíthet, ez adóraktárban is készülhet számára.

¹ A jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény (Jöt.) 3. § (3) bekezdés 16. pont.

² Jöt. 133. § (1) bekezdés b) - c) pontjai.

³ Jöt. 134. § (1)-(3) bekezdés.

⁴ Jöt. 129. § (2) bekezdés a) pontja.

Miért is egyszerűbb az egyszerűsített adóraktár?

A Jöt. az egyszerűsített adóraktári tevékenységet az általános adóraktárra vonatkozó előírásoktól eltérően szabályozza. Az egyszerűsített adóraktár engedélyesének

- nincs napi adatszolgáltatási kötelezettsége,
- nem kötelező az elektronikus nyilvántartás vezetése,
- a palackos erjesztésű habzóborra csak kockázatos adózóként kell jövedéki biztosítékot nyújtania,
- jövedéki ügyintézőt nem kell alkalmaznia,
- nem kell a büntetlen előéletét igazolnia,
- a csendes bor tárolására szolgáló tárolóeszköznek nem kell hitelesítettnek lennie,
- évente egy alkalommal esedékes elszámolási kötelezettségét a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) helyett a hegybírónak kell teljesítenie.

Az egyszerűsített adóraktár engedélyese a NAV-val elektronikusan, ügyfélkapun keresztül tarthat kapcsolatot. Az engedélykérelem⁵, az engedélyben megadott adatok változása, a kockázatos adózónak előírt jövedéki biztosíték nyújtása⁶ elektronikus nyomtatványon küldhető be. Az egyszerűsített adóraktári engedély kiadása elektronikus.

Az egyszerűsített adóraktári engedély feltétele⁷

Az egyszerűsített adóraktári engedély **személyi és tárgyi feltételekhez kötött**. A kérelmet benyújtó gazdálkodó:

- nem állhat csőd-, felszámolási vagy végelszámolási eljárás alatt,
- nem lehet meg nem fizetett köztartozása, tb-járulék tartozása részletfizetési vagy fizetési halasztás kivételével,
- rendelkeznie kell érvényes borászati üzemengedéllyel,
- biztosítania kell a tevékenység végzéséhez és az ellenőrzések folytatásához szükséges tárgyi feltételeket,
- okirattal kell igazolnia az adóraktárként használt ingatlan, helyiség használatát,
- helyszínrajzot kell készítenie az adóraktári telephelyről,
- aláírásmintát kell adnia, ha a papír alapú szállítási okmányok aláírására jogosult személy,
- biztosítania kell az előállított, tárolt termékek számbavételéhez szükséges tárgyi feltételeket,
- ki kell jelölnie és be kell jelentenie egy NAV-val kapcsolatot tartó személyt.

⁵ NAV_J31 „Kérelem a Jöt. szerinti tevékenységek engedélyezésére” elektronikus nyomtatvány.

⁶ NAV_J38 „Kérelem a felajánlott jövedéki biztosíték elfogadására” elektronikus nyomtatvány.

⁷ Jöt. 134. § (4) bekezdés, 14. § (1) bekezdés b), c), e) pont, 20. § (1) bekezdés c) pont, (4) bekezdés, a Jöt. egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 45/2016. (XI. 29.) NGM rendelet (Vhr.) 5. § (2) bekezdés.

A kérelemhez csatolni kell

- az adóraktári telephelyként használt ingatlan, helyiség használatát igazoló okiratot,
- a borászati üzemengedély adatait tartalmazó listát,
- a papíralapú okmányok aláírására jogosult személyek közokiratba foglalt aláírásmintáját.

Ez kiváltható a NAV képviselője előtt adott aláírásmintával. Az engedélyezés feltételeinek helyszíni ellenőrzésekor be kell mutatni az adóraktári telephelyről készített helyszínrajzot, ezen fel kell tüntetni a tárolóedények helyét, azonosító jelét és űrtartalmát. A helyszínrajzot elektronikusan is át kell adni a NAV-nak.

Nem adható engedély arra a telephelyre, ahol a kérelmezőnek⁸ a Jöt. hatálya alá tartozó korábbi tevékenysége miatt megállapított adó-, bírság-, pótléktartozása, vagy zárjegyhíánnyal kapcsolatos tartozása van.

A nyilvántartásra és a vezetésére vonatkozó előírásokat az agrárpolitikáért felelős miniszter rendelete⁹ tartalmazza, ezért az engedélyezési eljárás erre nem terjed ki. Ha a kérelmező kockázatos adózó¹⁰, és az engedélykérelemben palackos erjesztésű habzóbor előállítására is szerepel, a kérelemmel együtt a jövedéki biztosíték nyújtására vonatkozó nyomtatványt is be kell nyújtani és az előírt 250 000 forint jövedéki biztosítékot a NAV rendelkezésére kell bocsátani.

Nyilvántartás-vezetés¹¹

Az egyszerűsített adóraktár engedélyese szakmai-jövedéki nyilvántartást vezet:

- általános bortermelői regiszterben, vagy
- az ePincekönyv-rendszerrel napi szintű adatkapcsolatot fenntartó számítógépprogrammal, vagy
- az ePincekönyv-rendszert használó online bortermelői regiszterben.

Az általános bortermelő-regiszter vezethető papíralapon és elektronikusan. Ennek formáját a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa honlapján közzéteszi és hitelesíti. A regiszterek elektronikusan csak az előírt feltételeket biztosító programmal vezethetők. A programmal vezetett általános bortermelői regiszternél az ePincekönyv-rendszerrel napi szintű adatkapcsolatot fenntartó, a miniszter által nyilvántartásba vett számítógépprogram (EPK) használatának szándékát legkésőbb a használat kezdése előtti munkanapon írásban be kell jelenteni a hegybíróknak.¹²

⁸ Jöt. 14. § (3) bekezdés a)-b) pont.

⁹ A szőlő- és bortermelés részletes szabályairól szóló 26/2021. (VII. 29.) AM rendelet (AM rendelet).

¹⁰ Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 157. §.

¹¹ Jöt. 136. § (1) bekezdés, Korm. rendelet 42. §, 43. §, 44. §.

¹² Korm. rendelet 76. §.

Az ePincekönyvben a termékeket az adó alapjaként meghatározott mértékegység (hektoliter) szerint, termékenként, a 60 liter feletti tárolóedényben elhelyezett mennyiségeket összevontan, az ennél kisebb tárolóegységben lévőköt pedig kiszerezésenkénti bontásban kell feltüntetni. Az ePincekönyv vezetésének részletszabályait kormányrendelet tartalmazza¹³.

Termékforgalmazás, szállítási okmányok

Az egyszerűsített adóraktár engedélyese az előállított, tárolt termékeit alanyi jogon, külön jövedéki engedély nélkül értékesítheti. Adóraktárból szabadforgalomba bocsátással közvetlenül értékesíthet belföldön jövedéki engedélyes kereskedőnek, jövedéki kiskereskedőnek, magánszemélynek, harmadik országba, és tagállami kereskedőnek. Adófelfüggesztéssel belföldi adóraktárnak, más EU-tagállamban lévő adóraktárnak, bejegyzett kereskedőnek.¹⁴ Ezen kívül, saját előállítású csendes borát termelői borkimérésben is értékesítheti.

Egyszerűsített adóraktárból nem adható fel palackos erjesztésű habzóbor másik egyszerűsített adóraktárnak és kisüzemi bortermelőnek.

Szállítási okmányként belföldön adófelfüggesztéssel és szabadforgalomban is egységesen borkísérő okmány¹⁵ (BKO) alkalmazandó.

EU-tagállamba

- adófelfüggesztéssel szállításhoz e-TKO,¹⁶
- szabadforgalomba bocsátott termékek szállításához pedig elektronikus egyszerűsített kísérő okmány¹⁷ (e-EKO)

szükséges.

A BKO nyomtatványként is beszerezhető vagy elektronikusan is előállítható. Az e-TKO és az e-EKO kizárólag elektronikusan állítható elő, a BKO nyomtatványt a hegyközségek értékesítik.

Az elektronikus előállításához szükséges sorszám tartományt kérelemre BKO-nál a hegyközség adja ki.

Az egyszerűsített adóraktár engedélyese egyszerűsített adóraktárban a fogyasztói közvetlen értékesítésre egy borpiaci évben az általa vagy vele egy borgazdasági egységbe tartozó személy által az elmúlt három borpiaci évben művelt szőlőterület után hektáronként legfeljebb 0,7 hektoliter

¹³ A szőlő-bor ágazatban folytatott hatósági eljárásokról és teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 435/2021. (VII. 16.) Korm. rendelet (Korm. rendelet).

¹⁴ Jöt. 53. § (1) bekezdés, 64. § (1) bekezdés, 67. § (2) bekezdés, 68. §(1) bekezdés.

¹⁵ Jöt. 3. § (3) bekezdés 6. pont.

¹⁶ Jöt. 3. § (1) bekezdés 17. pont.

¹⁷ Jöt. 3. § (1) bekezdés 13. pont.

tiszta szesz, de legfeljebb összesen 1,5 hektoliter tiszta szesz mennyiségű kedvezményes párlatot¹⁸ vehet át.

Az egyszerűsített adóraktár engedélyese egyidőben az általa vagy vele egy borgazdasági egységbe tartozó személy által az elmúlt három borpiaci évben művelt szőlőterület után hektáronként legfeljebb 0,7 hektoliter tiszta szesz, de összesen legfeljebb 1,5 hektoliter tiszta szesz mennyiségű kedvezményes párlatot tarthat készleten.¹⁹

Egyszerűsített adóraktár engedélyese csak abban az esetben vehet át és értékesíthet kedvezményes párlatot, ha²⁰

- nem minősül az Art. szerinti kockázatos adózónak,
- a 136. § (2) bekezdése szerinti (elszámolás alapú) adatszolgáltatásnak az utolsó három lezárt borpiaci év során eleget tett,
- nem minősül a Btv. végrehajtására kiadott jogszabály szerinti kockázatos üzemengedélyesnek, és
- az *egyszerűsített adóraktár* engedélyese, vezető tisztségviselője, közvetlen vagy közvetett meghatározó befolyással rendelkező tulajdonosa vagy ezek közös háztartásban élő hozzátartozója nem magánfőző vagy bérfőzető.

Lényeges, hogy az egyszerűsített adóraktár engedélyese a kockázatos adózói és kockázatos üzemengedélyesi minősítés megszűnésének évét követő három évig kedvezményes párlatot nem vehet át.

Betárolás adófelfüggesztéssel

- egyszerűsített adóraktárból (palackos erjesztésű habzóbor kivételével) - BKO,
- adóraktárból bér munkában előállított termék - e-TKO,
- kisüzemi bortermelőtől kizárólag csendes bor - BKO,
- tagállami adóraktárból - e-TKO,
- tagállamon keresztül harmadik országból - e-TKO,
- közvetlenül harmadik országból - Egységes Vámokmány (EV) a vámkezelés helyéig és BKO a belföldi szállításhoz.

Kitárolás adófelfüggesztéssel

- egyszerűsített adóraktárba (palackos habzóbor kivételével) – BKO,
- belföldi adóraktárba (alapanyagként, palackozásra) – BKO,
- kisüzemi bortermelőnek (bérpalackozott csendes bor) – BKO,
- tagállami adóraktárba – e-TKO,
- tagállamon keresztül harmadik országba – e-TKO,
- közvetlenül harmadik országba – e-TKO és EV vagy BKO a vámkezelés helyéig és EV.

¹⁸ Jöt. 3. § (3) bekezdés 15. pont.

¹⁹ Jöt. 134. § (3a) bekezdés.

²⁰ Jöt. 134. § (8) bekezdés.

Kitárolás szabadforgalomba bocsátással

- tagállami kereskedőnek – e-EKO,
- belföldön jövedéki engedélyes kereskedőnek – BKO (vagy ezt helyettesítő számla),
- jövedéki kiskereskedőnek – BKO (vagy ezt helyettesítő számla),
- végsőfogyasztónak közvetlenül az egyszerűsített adóraktárban – BKO,
- termelői borkimérés az egyszerűsített adóraktárban (kizárólag csendes bor, saját előállítású csendes borból előállított palackos erjesztésű habzóbor) – BKO, kedvezményes párlat esetén szállítólevél²¹
- termelői borkimérés helyére szállítás saját használatú telephelyre, üzletbe, kitelepülés helyére (kizárólag csendes bor saját előállítású csendes borból előállított palackos erjesztésű habzóbor) – BKO, kedvezményes párlat esetén szállítólevél.

Termelői borkimérés²²

Az egyszerűsített adóraktár engedélyese a saját előállítású csendes borát, saját előállítású csendes borból előállított palackos erjesztésű habzóborát, kedvezményes párlatát kiskereskedőként²³ termelői borkimérésben is értékesítheti. Ennek feltétele, hogy ezt a kereskedelmi hatósághoz bejelentse.²⁴ Termelői borkimérés az egyszerűsített adóraktár telephelyén és ezen kívül az egyszerűsített adóraktár engedélyesének használatában lévő üzletben elvitelre és kóstoltatás céljából helyben fogyasztásra is végezhető. Jövedéki kiskereskedőként alkalmi rendezvényekre kitelepülhet a jövedéki kiskereskedelem szabályai szerint.²⁵

Hivatalos zár alkalmazása, nyilvántartása, elszámolása²⁶

A 60 liternél nagyobb névleges térfogatú tárolóeszközben elhelyezett csendes bor és egyéb csendes erjesztett ital belföldön hivatalos zár alkalmazásával szállítható, értékesíthető.

Hivatalos zár a NAV által engedélyezett gyártótól szerezhető be. Az átvett hivatalos zárról, annak felhasználásról meghatározott adattartalommal papíron, vagy elektronikusan nyilvántartást kell vezetni. A papíralapú nyilvántartást kérelem alapján az egyszerűsített adóraktár engedélyes székhelye (telephely, lakóhely) szerint illetékes NAV hitelesíti. A hivatalos zár felhasználásról az elszámolással egy időben kell a hegybírónak adatot szolgáltatni.

²¹ Jöt. 64. § (1) és (3) bekezdése.

²² Jöt. 3. § (3) bekezdés 25. pont.

²³ Jöt. 3. § (1) bekezdés 27. pont, kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 2. § 15. pont.

²⁴ A kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 210/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet 2. §.

²⁵ 86. Információs füzet: Jövedéki kis-és nagykereskedelem.

²⁶ Jöt. 9. §, 138. § (1) bekezdés, (4)-(5) bekezdés, Vhr. 12. §, 93/R. §.

Elszámolás, adófizetési kötelezettség²⁷

Az egyszerűsített adóaktár engedélyesnek évente egyszer, a borpiaci évet követő ²⁸ szeptember 10-ig, a szőlőbor-pincekönyv alapján elszámolást²⁹ kell készítenie a

- saját termelésű és vásárolt szőlőmennyiségéről,
- az átvett, előállított, tárolt, feladott csendes és habzó bor mennyiségéről,
- az átvett, tárolt és értékesített kedvezményes párlat mennyiségéről (a bér munkára átvett, bér munkában tárolt mennyiség elkülönítésével),
- készletváltozásokról (például beszerzés, bér munka, melléktermék),
- borpiaci év tényleges zárókészletéről,
- hivatalos zár készletelszámolásról³⁰.

Az elszámolást a borpiaci évet követő szeptember 10-ig az agrárpolitikáért felelős miniszter rendelete³¹ szerinti nyomtatványon kell benyújtani a hegybíróhoz. A hegybíró az elszámolás adatokat a beérkezéstől számított 21 napon belül elérhetővé teszi a NAV számára.

A csendes bor és a „palackos fröccs” adómértéke nulla forint, a habzóbor adómértéke hektoliterenként 18 100 forint. A nulla adómérték miatt csak a szabadforgalomba bocsátott palackos erjesztésű habzóbor mennyisége után kell az adót bevallani és megfizetni, az elszámolással egy időben.

Az egyszerűsített adóaktár engedélyesnek nem kötelező a tényleges készletet megállapítani a naptári év végén vagy az üzleti év mérlegforduló napján.³²

Áttérés kisüzemi bortermelésre³³

Ha az egyszerűsített adóaktár engedélyes megfelel a kisüzemi bortermelői feltételeknek, nyilatkozhat arról, hogy a tevékenységét kisüzemi bortermelőként kívánja folytatni. A nyilatkozat elektronikus nyomtatványon ³⁴ nyújtható be a NAV-nak.

A nyilatkozat alapján a NAV vizsgálja:

- az egyszerűsített adóaktár engedélyesének jogi és gazdasági függetlenségét,
- az előállított csendes bor mennyiségét,

²⁷ Jöt. 136. § (2)-(3) bekezdés.

²⁸ Az előző év augusztus 1-től a következő év július 31-ig tartó időszak.

²⁹ Jöt. 134. § (2) bekezdés.

³⁰ Jöt. 138. § (5) bekezdés.

³¹ AM rendelet.

³² Jöt. 134. § (7) bekezdés.

³³ Jöt. 136. § (4) bekezdés, Vhr. 98. §.

³⁴ NAV_J31 „Kérelem a Jöt. szerinti tevékenységek engedélyezésére”.

- a palackos erjesztésű habzóborkészletét,
- a palackos fröccs mennyiségét.

A kisüzemi bortermelés feltételeként meghatározott csendes bor mennyiségének magállapítása a tevékenység idejétől függ. Ha a nyilatkozattételre a tárgy borpiaci évre vonatkozó elszámolás előtt kerül sor, a nyilatkozatban meg kell adni a tárgy borpiaci évben a nyilatkozattétel időpontjáig előállított csendes bor mennyiségét. Ha a nyilatkozattételkor a tevékenység ideje kevesebb, mint három borpiaci év, akkor a megkezdett borpiaci évek alatt előállított mennyiségek átlagát kell figyelembe venni.

A kisüzemi bortermelői feltételek teljesülésekor a NAV az egyszerűsített adóraktári engedélyt visszavonja. Mivel a tevékenység nem szűnik meg, hanem egy másik formában folytatódik, ezért nem kötelező a készletfelmérés. A kisüzemi bortermelővé vált gazdálkodó választhat, hogy szakmai-jövedéki nyilvántartását kisüzemi bortermelői regiszterben, általános bortermelői regiszterben vagy online bortermelői regiszterben vezeti.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal